

Līdz ar neatkarības atjaunošanu Latvija ir konsekventi virzījusies uz aizvien dziļāku integrāciju Eiroatlantiskajās organizācijās. Tas ir bijis pareizais ceļš, jo dalība ES ir devusi Latvijai stabilitāti, drošību un salīdzinošu labklājību, kā arī palīdzējusi veidot Latviju par modernu un attīstītu valsti.

Latvijas dalība Eiropas Savienībā veicina mūsu labklājību

- Kopš iestāšanās ES vidējā darba alga Latvijā ir augusi teju trīs reizes, 2015. gadā sasniedzot 603 eiro (neto), 818 eiro (bruto). Vidējā bruto darba samaksa pieaugusi par 6,8 % jeb 52 eiro, saglabājot tādu pašu pieauguma tempu kā 2014. gadā.
- Latvijas iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju stabili tuvojas vidējam ES ienākumu līmenim – 2015. gadā tas bija jau 66 % no ES līmeņa.
- Eiropas Ekonomikas zona, 28 ES dalībvalstis un Eiropas brīvās tirdzniecības zonas valstis nodrošina stabilus un prognozējamus sadarbības noteikumus Latvijas uzņēmējiem, kas balstīti uz četriem ES pamatprincipiem – preču, pakalpojumu, kapitāla un personu brīvu kustību.
- Latvijas eksports uz citām ES dalībvalstīm kopš 2004. gada ir trīskāršojies – 2015. gadā tas veidoja 73,1 % kopējā Latvijas eksporta apjoma.
- **Par katru ES budžetā iemaksāto eiro Latvija atgūst vidēji četrus eiro (piemēram, 2014. gadā Latvijas iemaksas veidoja 270,0 milj. eiro, savukārt saņemtais finansējums Latvijai bija 1 062,2 miljards eiro).**
- Kohēzijas fondu pieejamība ir sekmējusi Latvijas IKP pieaugumu vidēji par 1,1 % gadā. Fondu investīcijas finanšu un ekonomiskās krīzes laikā veidoja 70 % kopējo publisko investīciju Latvijā, būtiski atvieglojot krīzes pārvarēšanu. Ar ES fondu palīdzību tiek laboti Latvijas ceļi, sniegts atbalsts Latvijas uzņēmējiem un zinātniekiem, celti infrastruktūras objekti Latvijas pašvaldībās. ES fondu līdzekļu pieejamība radījusi iespēju pārkvalificēties un iegūt papildu izglītību 148,6 tūkstošiem darba meklētāju, kā arī nodrošinājusi ar sabiedrībai derīgu darbu 205,5 tūkstošus cilvēku.
- Ar ES fondu līdzekļiem finansēti 153 pētniecības projekti, vairāk nekā tūkstošis jauno uzņēmēju saņēmumu atbalstu biznesa inkubatoros, kā arī 2163 projekti saņēmumu atbalstu dalībai starptautiskās nozares izstādēs (Starptautiskās biznesa konsultāciju kompānijas KPMG pētījums par ES struktūrfondu finansējuma izlietojumu Centrālās un Austrumeiropas (CAE) reģionā 10.06.2015.)
- Latvijas dalība Eirozonā stiprina Latvijas finanšu sistēmu. Uzlabojas kredītreitings, samazinās procentu likme valdības un komersantu piesaistītajiem finansējumiem, kas savukārt samazina valsts parāda apkalpošanas izmaksas.
- Līdz ar eiro ieviešanu izzudušas lata un eiro konvertācijas izmaksas, tādējādi arī nodrošinot iedzīvotājiem ērtāku ceļošanu un uzņēmējiem finansiāli

izdevīgāku pārrobežu darījumu veikšanu eirozonas valstīs. Latvijas finanšu sistēma kļuvusi noturīgāka pret starptautisko finanšu tirgu satricinājumiem.

- Ārvalstu tiešās investīcijas Latvijā 2015. gada beigās bija 13,4 miljardi eiro (2003. gadā – 2,5 miljardi).
- Dalība ES paver plašākas iespējas piekļūt pasaules tirgiem – tas ir būtisks faktors Latvijas eksporta iespēju dažādošanā un Latvijas ekonomiskās drošības stiprināšanā. Piemēram, kopš ES un Dienvidkorejas brīvās tirdzniecības nolīguma noslēgšanas Latvijas eksports uz šo valsti ir palielinājies četrkārtīgi.
- ES tirdzniecības sarunās ar Kanādu un ASV tiek stiprināta ne tikai Latvijas ekonomika, bet arī ģeopolitiskās saites ar līdzīgi domājošiem starptautiskiem partneriem. 2017. gada 23. februārī Latvija bija pirmā no ES dalībvalstīm, kas ratificēja Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (CETA) starp Kanādu un ES.
- Latvijas lauksaimniekiem iestāšanās ES ir sniegusi iespēju izmantot vienotā tirgus priekšrocības, kā arī ES finansiālo atbalstu tiešmaksājumu un ārkārtas maksājumu veidā krīzes situācijās.
- ES ir bijusi arī svarīgs „ekonomiskās drošības spilvens”, atbalstot Latviju grūtā brīdī un izsniedzot aizdevumu 2,9 miljardu eiro apmērā.
- Brīva personu kustība ir nodrošinājusi arī to, ka daudzi Latvijas iedzīvotāji ir ieguvuši starptautisku darba un studiju pieredzi ES valstīs.
- Starptautiskā uzņēmuma *The Henley&Partners* pētījumā par valstīm, ar kuru pasēm pasaulē ir vismazāk pārvietošanās ierobežojumu, Latvija ir ierindojusies 12. vietā.
- Latvijas pilsoņi bez vīzas var ieceļot vismaz 160 valstīs un teritorijās.
- Dalība ES ir devusi iespēju Latvijas iedzīvotājiem samazināt izmaksas par mobilo sakaru pakalpojumu izmantošanu citās ES dalībvalstīs. 2017. gada 15. jūnijā tika atceltas viesabonēšanas piemaksas, ļaujot mobilo sakaru pakalpojumus citās ES dalībvalstīs lietot par tādu pašu samaksu kā Latvijā.
- 2018. gada nogalē stāties spēkā noteikumi, kas sekmēs vienlīdzīgākas klientu tiesības digitālā vidē neatkarīgi no to valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas, nodrošinot labāku piekļuvi precēm un pakalpojumiem ES Vienotajā tirgū. Piemēram, Latvijas pilsoņiem būs iespēja skatīties LTV internetā un nesaņemt paziņojumu “Atvainojiet, šī tiešraide satur materiālu, kuru LTV nav tiesību izplatīt valstī, kurā Jūs atrodaties” vai Latvijas uzņēmumiem tiešsaistē nebūs aizliegts pārdot preces citu ES valstu pilsoņiem.

Latvijas dalība Eiropas Savienībā veicina mūsu iesaisti globālajos procesos un drošību

- Līdz šim īstenotais Latvijas ārpolitiskais kurss ir bijis pareizs – Latvijas ģeogrāfiskais novietojums nosaka, ka integrācija Eiroatlantiskajās struktūrās, kā arī vienota un aktīva ES ārējās un drošības politikas īstenošana, ir vienīgā iespēja - veidot Latviju par brīvu, demokrātisku un plaukstošu valsti.
  - Dalība ES piedāvā Latvijai iespēju stiprināt iekšējo noturību pret dažādiem drošības izaicinājumiem un iesaistīties reģionālu un globālu drošības jautājumu risināšanā - stabilitāte un drošība kaimiņu reģionos, starptautiskais terorisms, hibrīdais apdraudējums, masu iznīcināšanas ieroču kontrole u.c.
  - Latvija ir ieguvusi jaunus instrumentus drošības veicināšanai – dalība starpvalstu diskusijās, iesaiste kopēju ES politiku un stratēģiju izstrādē un īstenošanā, dalība starptautiskajās misijās un operācijās u. c.
-

Latvijas dalības Eiropas Savienībā ieguvumi un intereses ārpolitikas jomā

- Aizvadītajos gados Latvija ir daudz iemācījusies par ES, tāpat kā ES ir labāk iepazinusi mūs.
- Latvijas sekmīgā prezidentūra ES Padomē sešu ļoti intensīva darba mēnešu laikā parādīja, ka Latvijai ir pa spēkam veiksmīgi un atbildīgi vadīt nozīmīgus starptautiskus procesus.
- Eiropas Ārējās darbības dienesta izveide, Latvijas diplomātu iesaiste tā darbībā un informācijas apmaiņa ar Latvijas diplomātisko dienestu stiprina Latvijas ekspertīzi ārpolitikas jomā.
- Eiropas Ārējās darbības dienesta 139 pārstāvniecību (Eiropas Savienības delegāciju) un ES valstu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību tīkls pasaulē būtiski paplašina Latvijas valstspiederīgo iespējas saņemt konsulāro palīdzību trešajās valstīs.

- Patlaban ES saskaras ar jauniem izaicinājumiem, kas vairāk nekā jebkad agrāk liek Eiropu solidarizēties, iestāties par kopīgām vērtībām, Eiropas demokrātijas tradīcijām un to nosargāšanu.
  - Mūsu interesēs ir spēcīga un veiksmīga ES, kas spēj aizstāvēt sevi, stāties pretī izaicinājumiem un risināt problēmas.
  - Būtiski ir saglabāt ES vienotību un solidaritāti, tostarp ES pamatvērtības un Šengenas sistēmu, nodrošināt ES kohēziju, sociālekonomisko attīstību un globālo konkurētspēju, kā arī nostiprināt ES globālo lomu.
  - Mēs turpināsim aizstāvēt ES pamatprincipus un ES integrācijas procesā sasniegtos rezultātus iepretim starptautiskajiem partneriem.
-

Latvijas dalība Eiropas Savienībā ir ieguldījums valsts ilgtspējībā

- 2004. gadā Latvijā tikai 18,2 % cilvēku vecumā no 30 līdz 34 gadiem bija augstākā izglītība. 2015. gadā šādu cilvēku skaits bija sasniedzis 41 % Samazinājies bezdarba līmenis no 11,7 % 2004. gadā līdz 9,9% 2015. gadā.
- Pieaudzis augstāko izglītību ieguvušo skaits. Salīdzinot ar 2004. gada rādītājiem, Latvijā tikai 18,2% cilvēku vecumā no 30 līdz 34 gadiem bija ieguvuši augstāko izglītību. 2015. gadā šādu cilvēku skaits bija vairāk nekā dubultojies, sasniedzot 41%, tādējādi pārsniedzot "Eiropa 2020" stratēģijā norādīto 34% atzīmi.
- Ar ES programmu atbalstu daudzi Latvijas studenti ir mācījušies ES valstu universitātēs.
- *Erasmus* izglītības apmaiņas programmā 16 047 studenti no Latvijas studējuši vai izgājuši praksi citā ES valstī, savukārt 6446 studenti no citām ES valstīm studējuši vai bijuši praksē Latvijā.